

[Начало](#) > ... > [Вашите Права](#) > [Жертви На Престъпления](#) > [Права На Жертвите - По Държави](#) > 4 -
Обезщетение

4 - Обезщетение

Каква процедура се следва при търсене на обезщетение от извършителя за причинените вреди? (напр. съдебно дело, конституиране като граждански ищец или предявяване на граждански иск)

Можете да предявите иск за обезщетение от извършителя на престъплението, като се конституирате като граждански ищец в наказателното производство. Такива действия следва да бъдат предприети, преди да започне събирането на доказателства. Съдебните органи трябва да Ви уведомят относно това право. Можете да се конституирате като граждански ищец в наказателното производство — устно или писмено. Трябва обаче да уточните исканото обезщетение, мотивите и доказателствата в подкрепа на Вашия иск.

Този иск може да бъде предявен в прокуратурата или в съда, който ще разглежда делото по същество.

Присъдата ще включва и обезщетението, разпоредено от съда срещу извършителя на престъплението.

Ако не сте граждански ищец в наказателно производство, можете да предявите отделен иск пред гражданския съд, за да претендирате за обезщетение.

Съдът е разпоредил на извършителя да ми плати обезщетение. Какво трябва да направя, за да бъда сигурен, че извършителят ще ми плати?

При условие че е постановено съдебно решение, според което извършителят на престъплението трябва да заплати обезщетение, той трябва да го заплати, без да е необходимо да предприемате никакви допълнителни действия. Ако извършителят на престъплението не плати, можете да поискате принудително изпълнение на съдебното решение.

За да го направите, трябва да представите на съдебен изпълнител съдебното решение, с което Ви е постановено обезщетението. Съдебният изпълнител ще направи постъпки за изпълнение на съдебното решение и ще Ви каже какво да направите след това.

Ако извършителят не ми плати, може ли държавата да ми плати авансова сума? При какви условия?

Държавата може да ви плати обезщетение при определени условия.

Ако извършителят на престъплението е неплатежоспособен или е в неизвестност, държавата може да Ви плати обезщетение, при условие че подадете искане за финансово обезщетение. Искането следва да бъде подадено в срок от една година. Датата, на която започва да тече срокът, зависи от решението, постановено от съдебните органи.

Ако извършителят на престъплението не е известен, следва да подадете искането за финансово обезщетение в срок от 3 години от извършване на престъплението, освен ако не сте получили обезщетение в пълен размер от застрахователя.

Можете да подадете молба за авансово плащане на финансовото обезщетение. За тази цел следва да подадете искането за финансово обезщетение, както е посочено по-горе. Авансовото плащане може да бъде поискано в искането за финансово обезщетение или впоследствие в срок от 30 дни. Имате право на авансово плащане, при условие че сте в несигурно финансово положение.

Ако Вашето искане за обезщетение бъде отхвърлено, трябва да върнете получената авансова сума. Искането за финансово обезщетение следва да бъде подадено до съда, в чиято юрисдикция попадате по местоживеене.

Имам ли право на обезщетение от държавата?

Да. При поискване се предоставя финансово обезщетение, ако сте били жертва на опит за убийство при отегчаващи вината обстоятелства или на опит за убийство, на телесна повреда, на умишлено престъпление, което е довело до телесна повреда, на изнасилване, сексуален акт с ненавършило пълнолетие лице или сексуално насилие, на трафик на хора или трафик на ненавършили пълнолетие лица, на терористично престъпление или друго тежко престъпление, извършено с престъпен умисъл.

Можете да получите финансово обезщетение, ако някое от горепосочените престъпления е извършено на румънска територия и сте румънски гражданин, чуждестранен гражданин или лице без гражданство, законно пребиваващо в Румъния, гражданин на държава — членка на Европейския съюз, законно пребиваващ в Румъния към момента на извършване на престъплението, или чуждестранен гражданин или лице без гражданство, пребиваващо на територията на държава — членка на Европейския съюз, което към момента на извършване на престъплението се намира законно в Румъния.

Обезщетение се предоставя само ако сте отнесли въпроса до разследващите органи в срок от 60 дни от датата на извършване на престъплението. Ако жертвата е била физически или умствено неспособна да уведоми разследващите органи, 60-дневният срок се изчислява от датата, на която тази невъзможност е престанала да съществува.

Ако сте на възраст под 18 години, не сте задължени да съобщите за престъплението на разследващите органи — Вашият законен представител може да направи това от Ваше име. Ако законният Ви представител не е подал искане за финансово обезщетение в рамките на определените срокове, тези срокове започват да текат от датата, на която сте навършили 18 години.

Ако извършителят е известен, може да Ви бъде предоставено финансово обезщетение, при условие че са изпълнени следните условия:

- подали сте искане за финансово обезщетение в рамките на една година;
- предявили сте граждански иск като граждански ищец в наказателното производство, освен ако делото не е приключено;
- извършителят е неплатежоспособен или не може да бъде открит;
- не сте получили обезщетение в пълен размер за претърпените вреди от застрахователно дружество.

Ако не можете да подадете искане за финансово обезщетение, едногодишният срок се изчислява от датата, на която невъзможността е престанала да съществува.

Ако извършителят е неизвестен, можете да подадете искане за финансово обезщетение в срок от 3 години от датата на извършване на престъплението.

Имате право на финансово обезщетение за следните категории вреди, претърпени в резултат на престъплението: разходи за хоспитализация и други медицински разходи; имуществени вреди в резултат на унищожаване или повреждане на имуществото на жертвата или поради това, че имуществото е станало безполезно или жертвата е била лишена от владение в резултат на престъплението; ползите, които сте пропуснали в резултат на престъплението.

Ако сте преживял съпруг, дете или лице на издръжка на починала жертва, имате право на финансово обезщетение за разходите за погребението и издръжката, от които жертвата е лишена поради престъплението.

Можете да поискате финансово обезщетение и за психологическите вреди, претърпени в резултат на престъплението:

С цел покриване на спешни нужди, можете да получите авансово плащане на финансовото обезщетение под формата на ваучер. Ваучерите се отпускат в размер до 5 основни брутни минимални работни заплати за всяка държава, установени за годината, в която искате авансовото плащане. Ваучерите се използват изключително за покриване на разходи за храна, жилищно настаняване, транспорт, лекарства и санитарни консумативи, както и за хигиенни и лични вещи, и се отпускат чрез компетентните публични институции и органи, както и чрез сдружения и фондации, работещи в областта на защитата на жертвите и социалното подпомагане. Авансовото плащане на финансовото обезщетение под формата на ваучер трябва да бъде върнато.

Имам ли право на обезщетение, ако извършителят не бъде осъден?

Ако наказателният съд не присъди обезщетение по гражданския иск, можете да предявите отделен иск пред гражданския съд, за да претендирате за обезщетение.

Ако наказателният съд постанови, че не е налице престъпление или че то не е било извършено от лицето, срещу което сте подали жалбата, няма да имате право на обезщетение нито в рамките на производството пред наказателния съд, нито в рамките на отделно гражданско дело, тъй като решението на наказателния съд придобива сила на пресъдено нещо пред гражданския съд.

Ако не сте граждански ищец в наказателно производство, можете да предявите отделен иск пред граждански съд по време на наказателния процес или дори след като той приключи, при спазване на общите давностни срокове.

Имам ли право на плащане по спешност (извънредно плащане), докато се чака решението по иска ми за обезщетение?

Да, при определени условия. Можете да подадете молба за авансово плащане на финансовото обезщетение. Вж. отговора на въпроса относно авансовото плащане.

Можете също така да получите авансово плащане на финансовото обезщетение под формата на ваучер за покриване на спешни нужди. Ваучерите се отпускат в размер до 5 основни брутни минимални работни заплати за всяка държава, установени за годината, в която искате авансовото плащане. Ваучерите могат да се използват само за покриване на разходи за храна, жилищно настаняване, транспорт, лекарства и санитарни консумативи, както и за хигиенни и лични вещи. Ваучерите се отпускат чрез компетентните публични институции и органи, както и чрез сдружения и фондации, работещи в областта на подкрепата и защитата на жертвите и социалното подпомагане.

■ Последна актуализация: 09/07/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.